

60 praktických slovných úloh • 10 tematických celkov • správne riešenia a postupy

Ako pracovať so zbierkou: pri každej úlohe zapíš výpočet aj odpoveď s jednotkou. Pri úveroch sa celková splatená suma môže líšiť od ceny tovaru.

MINISLOVNÍK

- Istina – suma, ktorú si uložíme alebo požičáme (bez úrokov).
- Úrok – odmena za uloženie peňazí alebo cena požičaných peňazí.
- Úroková sadzba – úrok vyjadrený percentom za dané obdobie.
- Akontácia – prvá časť ceny zaplatená vopred pri nákupe na splátky.
- Splátka – pravidelná platba pri splácaní úveru.
- RPMN – ročná percentuálna miera nákladov; pri skutočných úveroch pomáha porovnávať celkové náklady.

Poznámka: úlohy s úrokom používajú zjednodušené školské jednoduché úročenie bez daní a poplatkov, ak nie je uvedené inak. Pri skutočnom úvere treba skúmať aj RPMN, poplatky a podmienky.

1. PENIAZE A OSOBNÝ ROZPOČET

01 Nina dostáva vreckové 24 € mesačne. Na cestovné minie 6 €, na desiatu 8 € a na ostatné drobnosti 4 €. Koľko jej zostane?

Výpočet / odpoveď: _____

02 Adam má 65 €. Kúpi si školské pomôcky za 18,50 € a knihu za 12,90 €. Koľko mu zostane?

Výpočet / odpoveď: _____

03 Rodina má na týždenné nákupy rozpočet 150 €. V pondelok minula 43 €, v stredu 38 € a v piatok 52 €. Neprekročila rozpočet?

Výpočet / odpoveď: _____

04 Žiačka chce kúpiť slúchadlá za 48 €. Každý týždeň si odloží 6 €. Koľko celých týždňov potrebuje?

Výpočet / odpoveď: _____

05 Otec zaplatil za elektrinu 56 €, internet 24 € a mobilné služby 35 €. Akú sumu zaplatil spolu a koľko je to z rozpočtu 1 000 € v percentách?

Výpočet / odpoveď: _____

06 Trieda vyzbierala 280 € na výlet. Autobus stojí 190 € a vstupy 72 €. Koľko zostane ako rezerva?

Výpočet / odpoveď: _____

2. ZĽAVY, ZDRAŽENIE A PERCENTÁ

07 Mikina stála 40 €. Obchod poskytol zľavu 15 %. Aká je nová cena?

Výpočet / odpoveď: _____

08 Tenisky stáli 80 € a zlacneli o 20 %. Koľko eur zákazník ušetrí?

Výpočet / odpoveď: _____

09 Školský batoh stál 45 €. Po zdražení o 10 % koľko stojí?

Výpočet / odpoveď: _____

10 Kniha stála 25 € a teraz stojí 20 €. O koľko percent zlacnela?

Výpočet / odpoveď: _____

11 Bicyklová prilba po zľave 25 % stojí 45 €. Aká bola pôvodná cena?

Výpočet / odpoveď: _____

12 Ruksak za 60 € najskôr zlacnel o 20 % a potom o ďalších 10 % z novej ceny. Koľko stojí teraz?

Výpočet / odpoveď: _____

3. SPORENIE A FINANČNÁ REZERVA

13 Ema si odkladá 15 € mesačne. Koľko ušetrí za 8 mesiacov, ak nič nevyberie?

Výpočet / odpoveď: _____

14 Na športový tábor treba 240 €. Filip má už 96 € a každý mesiac pridá 24 €. Za koľko mesiacov dosiahne cieľ?

Výpočet / odpoveď: _____

15 Rodina chce mať rezervu na tri mesiace. Nevyhnutné mesačné výdavky sú 850 €. Aká veľká má byť rezerva?

Výpočet / odpoveď: _____

16 Na účte bolo 350 €. Prišlo 80 € vreckového a odišli platby 42 € a 68 €. Aký je zostatok?

Výpočet / odpoveď: _____

17 Karol šetrí na notebook za 600 €. Má 210 €. Ak si odkladá 30 € mesačne, koľko mesiacov ešte potrebuje?

Výpočet / odpoveď: _____

18 Mária si odloží 12 % z každého mesačného príjmu 500 €. Koľko ušetrí za pol roka?

Výpočet / odpoveď: _____

4. ISTINA A JEDNODUCHÝ ÚROK

19 Na sporiaci účet vložíš istinu 400 €. Ročný jednoduchý úrok je 3 %. Aký úrok vznikne za jeden rok pred zdanením?

Výpočet / odpoveď: _____

20 Istina je 800 € a ročná úroková sadzba 2 %. Koľko peňazí bude po roku na účte bez poplatkov a daní?

Výpočet / odpoveď: _____

21 Pri jednoduchom úročení je istina 600 € a ročná sadzba 4 %. Aký úrok vznikne za 2 roky?

Výpočet / odpoveď: _____

22 Úrok za jeden rok bol 15 € pri ročnej sadzbe 3 %. Aká bola istina?

Výpočet / odpoveď: _____

23 Z vkladu 900 € vznikol za rok jednoduchý úrok 27 €. Aká bola ročná úroková sadzba?

Výpočet / odpoveď: _____

24 Na účet vložíš 1 200 € na 6 mesiacov pri jednoduchom ročnom úroku 5 %. Aký úrok vznikne pred zdanením?

Výpočet / odpoveď: _____

5. ÚVER A CELKOVÉ NÁKLADY

25 Banka požičala Petrovi 900 € (istina). Celkovo splatí 990 €. O koľko eur zaplatí viac než si požičal?

Výpočet / odpoveď: _____

26 Na kúpu bicykla si rodina požičala 480 €. Má splatiť 12 rovnakých splátok po 43 €. Koľko zaplatí navyše?

Výpočet / odpoveď: _____

27 Úver 1 200 € sa spláca 10 splátkami po 126 €. Aká je celková suma splátok?

Výpočet / odpoveď: _____

28 Pri pôžičke 700 € zaplatíš po roku 735 €. Aká časť istiny v percentách predstavuje rozdiel, ak nezohľadňujeme ďalšie náklady?

Výpočet / odpoveď: _____

29 Za spotrebný úver treba zaplatiť 18 splátok po 35 €. Požičaná suma je 540 €. O koľko eur splátky prevyšujú istinu?

Výpočet / odpoveď: _____

30 Dve ponuky na pôžičku 600 €: A – 12 splátok po 53 €, B – 10 splátok po 65 €. Ktorá má nižší celkový súčet splátok a o koľko?

Výpočet / odpoveď: _____

6. AKONTÁCIA A SPLÁTKOVÝ NÁKUP

31 Kolobežka stojí 300 €. Pri nákupe na splátky treba zaplatiť akontáciu 20 %. Koľko zaplatíš hneď?

Výpočet / odpoveď: _____

32 Notebook stojí 800 €. Akontácia je 25 %. Aká suma zostane na financovanie po akontácii?

Výpočet / odpoveď: _____

33 Bicykel stojí 450 €. Zaplatíš akontáciu 90 €. Koľko percent ceny tvorí akontácia?

Výpočet / odpoveď: _____

34 Práčka stojí 600 €. Akontácia je 30 % a zvyšok sa splatí v 10 rovnakých splátkach bez úroku a poplatkov. Aká je splátka?

Výpočet / odpoveď: _____

35 Televízor stojí 720 €. Zaplatíš 120 € hneď a potom 12 splátok po 55 €. O koľko eur je splátkový nákup drahší než okamžitá platba?

Výpočet / odpoveď: _____

36 Fotoaparát stojí 500 €. Akontácia je 10 % a nasleduje 9 splátok po 55 €. Koľko spolu zaplatíš a koľko je to nad cenu fotoaparátu?

Výpočet / odpoveď: _____

7. BANKOVÝ ÚČET, POPLATKY A PLATBY

37 Bankový účet má mesačný poplatok 2,50 €. Koľko zaplatíš za rok?

Výpočet / odpoveď: _____

38 Na účte je 195 €. Kartou zaplatíš 38,90 € a 27,60 €. Koľko zostane?

Výpočet / odpoveď: _____

39 Výber z cudzieho bankomatu stojí 3 €. Ak takto vyberieš peniaze štyrikrát, koľko zaplatíš za poplatky?

Výpočet / odpoveď: _____

40 Za službu platíš mesačne 9 €. Pri ročnej platbe je cena 96 €. Koľko ušetríš ročnou platbou?

Výpočet / odpoveď: _____

41 V internetovom obchode stojí nákup 47 €. Doprava je 3,90 €, pri nákupe od 50 € bezplatná. Aký je rozdiel medzi pridaním užitočného tovaru za 4 € a samotným nákupom s dopravou?

Výpočet / odpoveď: _____

42 Tvoja faktúra mala byť 36 €. Omylom si zaplatil 63 €. Akú sumu treba vrátiť?

Výpočet / odpoveď: _____

8. POROVNÁVANIE PONÚK A CENA ZA JEDNOTKU

43 Ryža: balenie 500 g za 1,20 € alebo 1 kg za 2,10 €. Ktoré vychádza lacnejšie na kilogram a o koľko?

Výpočet / odpoveď: _____

44 Džús A: 1,5 l za 2,70 €. Džús B: 2 l za 3,40 €. Ktorý je lacnejší na liter?

Výpočet / odpoveď: _____

45 Kaviareň ponúka 250 g kávy za 6 € a 400 g za 9,20 €. Ktoré balenie má nižšiu cenu za 100 g?

Výpočet / odpoveď: _____

46 Zošit stojí samostatne 1,40 €. Balík 5 zošitov stojí 6 €. Koľko ušetríš nákupom balíka?

Výpočet / odpoveď: _____

47 Dve mobilné tarify: A – 12 € mesačne; B – 8 € mesačne a jednorazový aktivačný poplatok 18 €. Ktorá je lacnejšia počas prvých 6 mesiacov?

Výpočet / odpoveď: _____

48 Tréningové centrum: jednorazový vstup 6 €, permanentka na 10 vstupov 48 €. Ak prídeš 10-krát, koľko ušetríš permanentkou?

Výpočet / odpoveď: _____

9. ZMENY PRÍJMU, CENY A HODNOTY

49 Brigádnik zarobil za mesiac 200 €. Nasledujúci mesiac zarobil o 15 % viac. Koľko zarobil?

Výpočet / odpoveď: _____

50 Rodinné výdavky na dopravu vzrástli z 80 € na 100 €. O koľko percent vzrástli?

Výpočet / odpoveď: _____

51 Nová hra stojí 60 €. Po roku má použitá hra cenu 36 €. O koľko percent sa znížila cena?

Výpočet / odpoveď: _____

52 Výrobok stál po zdražení o 25 % presne 100 €. Koľko stál pred zdražením?

Výpočet / odpoveď: _____

53 Tovar stál 120 €. Najprv zdražel o 10 %, potom zlacnel o 10 % z novej ceny. Koľko stojí teraz?

Výpočet / odpoveď: _____

54 Cyklistický dres po zľave 20 % stojí 36 €. Aká bola pôvodná cena a koľko sa ušetrilo?

Výpočet / odpoveď: _____

10. FINANČNÉ ROZHODOVANIE A KOMBINOVANÉ ÚLOHY

55 Na výlet potrebuješ 180 €. Máš 75 € a počas piatich týždňov si vieš odložiť vždy 18 €. Bude ti to stačiť?

Výpočet / odpoveď: _____

56 Mobil stojí 360 €. V hotovosti je zľava 5 %. Na splátky zaplatíš akontáciu 60 € a 10 splátok po 32 €. O koľko je lacnejšia kúpa s hotovostnou zľavou?

Výpočet / odpoveď: _____

57 Na športové oblečenie máš 110 €. Tenisky stoja 70 € a tričko 30 €. Na celý nákup dostaneš zľavu 10 %. Koľko peňazí ti ostane?

Výpočet / odpoveď: _____

58 Na účte máš 400 €. Vložíš ďalších 100 € a počas roka získaš na celú sumu jednoduchý úrok 2 % (bez daní a poplatkov). Aký bude zostatok?

Výpočet / odpoveď: _____

59 Dva bicykle stoja 520 € a 480 €. Prvý zlacnel o 15 %, druhý o 10 %. Ktorý je lacnejší po zľave a o koľko?

Výpočet / odpoveď: _____

60 Školský klub má 600 € na vybavenie. Kúpi 8 lôpt po 25 € a 6 podložiek po 35 €. Zvyšok chce rozdeliť rovnako medzi 5 tímov. Koľko prípadne na tím?

Výpočet / odpoveď: _____

SPRÁVNE RIEŠENIA A POSTUPY**1. PENIAZE A OSOBNÝ ROZPOČET**

01 $24 - 6 - 8 - 4 = 6$ €. Zostane 6 €.

02 $65 - 18,50 - 12,90 = 33,60$ €. Zostane 33,60 €.

03 $43 + 38 + 52 = 133$ €; $150 - 133 = 17$ €. Rozpočet neprekročila.

04 $48 : 6 = 8$ týždňov.

05 $56 + 24 + 35 = 115$ €; $115 : 1\,000 \cdot 100 = 11,5$ %.

06 $280 - 190 - 72 = 18$ €.

2. ZĽAVY, ZDRAŽENIE A PERCENTÁ

07 $40 \cdot 0,15 = 6$ €; $40 - 6 = 34$ €.

08 $80 \cdot 0,20 = 16$ €.

09 $45 \cdot 1,10 = 49,50$ €.

10 $(25 - 20) : 25 \cdot 100 = 20$ %.

11 45 € je 75 % ceny; $45 : 0,75 = 60$ €.

12 $60 \cdot 0,80 \cdot 0,90 = 43,20$ €. Zľavy sa nesčítajú.

3. SPORENIE A FINANČNÁ REZERVA

13 $15 \cdot 8 = 120$ €.

14 $240 - 96 = 144$ €; $144 : 24 = 6$ mesiacov.

15 $3 \cdot 850 = 2\,550$ €.

16 $350 + 80 - 42 - 68 = 320$ €.

17 $(600 - 210) : 30 = 13$ mesiacov.

18 $500 \cdot 0,12 = 60$ € mesačne; $60 \cdot 6 = 360$ €.

4. ISTINA A JEDNODUCHÝ ÚROK

19 $400 \cdot 0,03 = 12$ €.

20 Úrok $800 \cdot 0,02 = 16$ €; spolu 816 €.

21 $600 \cdot 0,04 \cdot 2 = 48$ €. Úrok sa ďalej neúročí.

22 Istina = $15 : 0,03 = 500$ €.

23 $27 : 900 \cdot 100 = 3$ %.

24 $1\,200 \cdot 0,05 \cdot 6/12 = 30$ €.

5. ÚVER A CELKOVÉ NÁKLADY

25 $990 - 900 = 90$ € (náklady nad rámec istiny).

26 $12 \cdot 43 = 516$ €; $516 - 480 = 36$ €.

27 $10 \cdot 126 = 1\,260 \text{ €}$.

28 Rozdiel 35 €; $35 : 700 \cdot 100 = 5 \%$.

29 $18 \cdot 35 = 630 \text{ €}$; $630 - 540 = 90 \text{ €}$.

30 A: $12 \cdot 53 = 636 \text{ €}$; B: $10 \cdot 65 = 650 \text{ €}$. Ponuka A o 14 € menej.

6. AKONTÁCIA A SPLÁTKOVÝ NÁKUP

31 $300 \cdot 0,20 = 60 \text{ €}$.

32 Akontácia 200 €; $800 - 200 = 600 \text{ €}$.

33 $90 : 450 \cdot 100 = 20 \%$.

34 Akontácia 180 €; zvyšok 420 €; $420 : 10 = 42 \text{ €}$.

35 $120 + 12 \cdot 55 = 780 \text{ €}$; $780 - 720 = 60 \text{ €}$.

36 $50 + 9 \cdot 55 = 545 \text{ €}$; nad cenu 45 €.

7. BANKOVÝ ÚČET, POPLATKY A PLATBY

37 $2,50 \cdot 12 = 30 \text{ €}$.

38 $195 - 38,90 - 27,60 = 128,50 \text{ €}$.

39 $4 \cdot 3 = 12 \text{ €}$.

40 $9 \cdot 12 = 108 \text{ €}$; $108 - 96 = 12 \text{ €}$.

41 Bez pridania 50,90 €; s pridaním 51 € a doprava 0 €. Rozdiel 0,10 €; za 0,10 € navyše máš aj tovar za 4 €.

42 $63 - 36 = 27 \text{ €}$.

8. POROVNÁVANIE PONÚK A CENA ZA JEDNOTKU

43 500 g: 2,40 €/kg; 1 kg: 2,10 €/kg. Väčšie balenie je lacnejšie o 0,30 €/kg.

44 A: 1,80 €/l; B: 1,70 €/l. B je lacnejší.

45 250 g: 2,40 €/100 g; 400 g: 2,30 €/100 g. Väčšie je výhodnejšie.

46 $5 \cdot 1,40 = 7 \text{ €}$; úspora 1 €.

47 A: 72 €; B: $8 \cdot 6 + 18 = 66 \text{ €}$. B je lacnejšia o 6 €.

48 $60 - 48 = 12 \text{ €}$.

9. ZMENY PRÍJMU, CENY A HODNOTY

49 $200 \cdot 1,15 = 230 \text{ €}$.

50 $(100 - 80) : 80 \cdot 100 = 25 \%$.

51 $(60 - 36) : 60 \cdot 100 = 40 \%$.

52 $100 : 1,25 = 80 \text{ €}$.

53 $120 \cdot 1,10 \cdot 0,90 = 118,80 \text{ €}$.

54 $36 : 0,8 = 45 \text{ €}$; úspora 9 €.

10. FINANČNÉ ROZHODOVANIE A KOMBINOVANÉ ÚLOHY

55 $75 + 5 \cdot 18 = 165$ €. Chýba 15 €.

56 Hotovosť: $360 \cdot 0,95 = 342$ €; splátky: $60 + 320 = 380$ €. Hotovosť je lacnejšia o 38 €.

57 $(70 + 30) \cdot 0,90 = 90$ €; zostane 20 €.

58 Istina 500 €; úrok 10 €; zostatok 510 €.

59 Prvý 442 €; druhý 432 €. Druhý je lacnejší o 10 €.

60 $8 \cdot 25 + 6 \cdot 35 = 410$ €; zvyšok 190 €; $190 : 5 = 38$ € na tím.

Pri finančnom rozhodovaní nie je vždy najdôležitejšia najnižšia cena: sleduj aj kvalitu, potrebu nákupu, riziká a podmienky zmluvy.